

MOGUĆNOST PRIMENE NEKIH STRATEGIJA PRI ODRŽAVANJU VOZILA

POSSIBILITY OF APPLICATION SOME STRATEGYS BU VEHICLE MAINTENANCE

Krstić, B.*

REZIME

U radu je analizirana suština tradicionalnih i savremenih strategija održavanja motornih vozila. Posebna pažnja posvećena je savremenim strategijama održavanja motornih vozila.

Ključne reči: vozila, eksploatacija, tehničko stanje, radna sposobnost, upravljanje

SUMMARY

There is analysed essence of traditional and modern strategy of motor vehicle maintenance. Special attention is consecrated to modern strategy of motor vehicle maintenance.

Key words: vehicles, exploitation, technical condition, performability, management

UVOD

Razvojni put održavanja motornih vozila mogao bi da se podeli u nekoliko etapa, i to: Prva (od prve primene motornih vozila do 1950), čija je osnovna suština otkloniti otkaz kada se on pojavi; Druga (od 1950 do 1980), čije su osnovne karakteristike niži troškovi održavanja, veća trajnost i veća raspoloživost motornih vozila; Treća (od 1980 do danas), čije su osnovne karakteristike bolji odnos efekat-troškovi, duži vek trajanja, zaštita životne sredine, veća pouzdanost i raspoloživost. Danas još uvek kod nas dominiraju tzv. klasične strategije održavanja (korektivno, preventivno i njihove kombinacije). Pri tome preventivno održavanje, uglavnom se vrši po vremenu (vozilo se zaustavlja – ne vrši transportni rad, vrši se utvrđivanje njegovog tehničkog stanja i vrše se potrebne i planirane zamene). S obzirom na tehnike koje se prvenstveno koriste, pri upravljanju održavanjem, mogu se uočiti nekoliko etapa njihove primene, i to: Prva (otkloniti otkaz kada do njega dodje); Druga (planiranje, uvođenje sistema za planiranje i kontrolu rada i uvođenje informatičkih tehnologija); Treće (vođenje računa o pouzdanosti i pogodnosti za održavanje tokom projektovanja motornih vozila, razvoj i praćenje stanja opreme za održavanje, izrada studija rizika, korišćenje ekspertskih sistema i mikrokompjuterske mreže, primena metoda za analizu vozila sa aspekta pojave neispravnosti – FTA, FMECA, planiranje eksperimenta i uvođenje fleksibilnih servisnih sistema).

U oblasti održavanja motornih vozila, posebno treba istaći značaj primene teorije pouzdanosti,

* dr inž. Božidar V. Krstić, redovni profesor Mašinskog fakulteta u Kragujevcu

